

MUIVP0054E47

MUIVX00Q3JRX

MĚSTSKÝ ÚŘAD IVANČICE**Palackého náměstí 196/6, 664 91 Ivančice
odbor regionálního rozvoje**

MĚSTO IVANČICE

Dostlo: 14-11-2024

Č.j.: M1 32029/2024

Počet listů dokumentu: 3

Dokumenty v listinné podobě

Počet listů v listinné podobě

Dokumenty v elektronické podobě

Počet druhů příloh: 13.11.2024

Č.j.: S-MI 28515/2024 PAM-Za-7

tel/fax: 546 419 475

Vyřizuje: Mgr. Petra Zaunstöcková

e-mail: zaunstockova@muiv.cz

Z á v a z n é   s t a n o v i s k o

Městský úřad Ivančice, odbor regionálního rozvoje, jako správní orgán věcně a místně příslušný podle ustanovení § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení §10, §11 a §149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po provedeném řízení na základě žádosti vlastníka: Města Ivančice, Palackého náměstí 196/6, 664 91 Ivančice, IČ: 00281859, zastoupeného na základě pověření Ing. Josefem Janíčkem, doručené Městskému úřadu Ivančice dne 14.10.2024, tímto v souladu s ustanovením §14 odst. (1) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

vydává

ve věci restaurování zrcadel a svítidel a doplnění dřevěného soklu a římsy v Besedním domě v Ivančicích, kulturní památky vedené v ÚSKP pod č.106965, k.ú. Ivančice, parc.č. st. 326 k.ú. Ivančice, Tesařovo náměstí 199/1 toto

závazné stanovisko:

restaurování zrcadel a svítidel a doplnění dřevěného soklu a římsy v Besedním domě v Ivančicích, kulturní památky vedené v ÚSKP pod č.106965, k.ú. Ivančice, parc.č. st. 326 k.ú. Ivančice, Tesařovo náměstí 199/1, spočívající v restaurování svítidel a zrcadel a doplnění dřevěného soklu a římsy ve Velkém sále Besedního domu v Ivančicích. Dřevěný sokl a římsa podél obvodové zdi sálu byla v minulosti doplněna na straně sálu pod okny a záměrem je doplnění stejného soklu a římsy po celém obvodu sálu. Tvarově, materiálově i barevností bude sokl a římsa navazovat na již realizovanou část.

Vše dle žádosti o vydání závazného stanoviska, ve věci restaurování zrcadel a svítidel a doplnění dřevěného soklu a římsy v Besedním domě v Ivančicích, kulturní památky vedené v ÚSKP pod č.106965, k.ú. Ivančice, parc.č. st. 326 k.ú. Ivančice, Tesařovo náměstí 199/1, “**je** ve smyslu ustanovení § 14, odst. (3) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů **přípustné realizovat za splnění následujících podmínek**, které zajistí vlastník, určených v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. Vlastník bude po dohodě s restaurátory, dodavatelem a orgánem státní památkové péče svolávat, dle povahy prací, kontrolní prohlídky.
2. Ukončení akce proběhne v rámci komisionálního předávacího řízení za přítomnosti zástupce vlastníka památky, zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ, ÚOP v Brně a dodavatele prací.
3. Zlacené rámy zrcadel – po sejmutí druhotných vrstev bude svolán kontrolní den za účasti zástupců památkové péče, na kterém bude stanoven koncept restaurování zlacení.

MUIVX00Q3JRX

4. Velký lustr – po sejmutí druhotných vrstev nátěru bude svolán kontrolní den za účasti zástupců státní památkové péče, na kterém bude stanoven koncept restaurování povrchu lustru a bude odsouhlasen nový typ stínidel.

Odůvodnění:

Městský úřad Ivančice, odbor regionálního rozvoje, obdržel žádost vlastníka Města Ivančice, Palackého náměstí 196/6, 664 91 Ivančice, IČ: 00281859, zastoupeného na základě pověření Ing. Josefem Janíčkem, o vydání závazného stanoviska.

Dle obsahu podání se jedná o práce na objektu, který je kulturní památkou a které podléhají řízení stavebního úřadu. Proto je závazné stanovisko vydáno dle §149 odst. (1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Městský úřad Ivančice, odbor regionálního rozvoje, si v řízení vyžádal v souladu s ustanovením §14 odst. (4) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně, jako odborné organizace státní památkové péče, které mu bylo doručeno 06.11.2024 pod č. j. NPU-371/95750/2024. Z jeho obsahu a ze skutečností známých mu z jeho úřední činnosti, Městský úřad Ivančice, odbor regionálního rozvoje dospěl k závěru, že restaurování zrcadel a svítidel a doplnění dřevěného soklu a římsy v Besedním domě v Ivančicích, kulturní památky vedené v ÚSKP pod č.106965, k.ú. Ivančice, parc.č. st. 326 k.ú. Ivančice, Tesařovo náměstí 199/1, dle žádosti o vydání závazného stanoviska, je z hlediska zájmů sledovaných orgány státní památkové péče přípustné realizovat s výše uvedenými podmínkami.

Žadatel byl správním orgánem informován, že byly shromážděny podklady k vydání rozhodnutí a byla mu poskytnuta možnost seznámit se s nimi před vydáním rozhodnutí. Ten této možnosti využil a do protokolu dne 13.11.2024 uvedl, že nemá námitek.

Ve věci restaurování závěsného obrazu „Domov“ bylo vydáno závazné stanovisko 13.03.2024 na základě vyjádření NPÚ (11.03.2024- č.j. NPU-371/17440/2024). Záměr je shodný se záměrem, ke kterému bylo již vydáno závazné stanovisko. Toto stanovisko je platné.

Co se týká zlacených rámců zrcadel-součástí záměru je sondážní průzkum povrchové úpravy, sondy byly provedeny v místech s defektem. Z průzkumu bylo zjištěno, že rámy byly původně zlaceny v lesku plátkovým zlatem na polimentu a v matech plátkovým zlatem na mixtionu. Tato původní vrstva byla později překryta metálem a poté nátěrem bronzu. Druhotné vrstvy lze odstranit pomocí acetonu s pár kapkami čpavkové vody. Stav původních vrstev je různý podle místa, ale nelze očekávat, že po odstranění druhotných vrstev se zachová více než 20 % originální vrstvy.

Budou sejmuty druhotné vrstvy metalu a bronzu pomocí acetonu a čpavku, případně mechanicky s pomocí skalpelu. Budou doplněny chybějící části drobných řezb (materiál dřevo). Proběhne doplnění a oprava křídového podkladu a vybroušení pomocí brusných papírů. Na závěr proběhne zlacení a lakování. Jsou navrženy tři varianty zlacení:

1. Místa na lesk zlacená plátkovým zlatem a místa na mat metálem.
2. Celé pozlatit-místa na lesk plátkovým zlatem na poliment a místa na mat plátkovým zlatem na mixtionu.
3. Celé pozlatit metálem-čímž se ale setře rozdíl mezi leskem a matem.

Co se týká novodobých svítidel v sále a na galerii (7+7ks), svítidla budou sejmuta, převezena do restaurátorské dílny a rozložena. Kovové části budou zbaveny laku a koroze mechanickou

cestou (kartáčem). Budou opravena mechanická poškození a kovové části budou vyleštěny a závěrem zalakovány lakem na mosaz. Stínidla budou umyta a znovu použita. Zkompleťované svítidla s novou elektroinstalací budou navracena na původní místo.

Lustry tereziánského typu, kolem 1970, 4ks: Všechny lustry budou demontovány a převezeny do restaurátorské dílny. Zde budou sejmuty všechny skleněné části a odstraněna stará elektroinstalace. Po vyhodnocení průzkumu bude přistoupeno k restaurování – případné praskliny budou proleťovány (kontrola rtg.), sváry budou začištěny a zaleštěny. Všechny kovové části lustrů budou zbaveny druhotného nátěru zlatou barvou, koroze bude odstraněna mechanicky. Bude opraveno a doplněno vadné nebo chybějící šroubení. Všechny části budou vyleštěny, odmaštěny, usušeny a opatřeny novým zlatým nátěrem. Skleněné části budou očištěny a nově navázány ověsy. Bude provedena nová elektroinstalace a opětovná montáž na místo. Ke svítidlům bude dodána revizní zpráva elektroinstalace a restaurátorská zpráva včetně fotodokumentace.

Hlavní lustr 24ramenný, 1890, 1ks: Lustr bude demontován a převezen do restaurátorské dílny, kde bude podroben průzkumu (vizuální, RTG, invazivní sondáž povrchových úprav). Po vyhodnocení průzkumu bude přistoupeno k restaurování – případné praskliny budou proleťovány (kontrola rtg.), sváry budou začištěny a zaleštěny. Všechny kovové části lustru budou zbaveny druhotného nátěru zlatou barvou, nejprve pomocí ředidel a rozpouštědel, poté i mechanicky. Je možný nález původní povrchové úpravy, například zlacení, v případě nálezu bude posouzen stav a upraven přístup. Železné (skryté části) budou natřeny antikorozií barvou, viditelné litinové budou zalakovány lakem na železo. Mosazné a zinkové díly budou zalakovány lakem na barevné kovy (materiál jednotlivých dílů bude upřesněn po sejmutí druhotných nátěrů). Budou dodána nová stínidla, současná nejsou původní. Nová stínidla budou tvarově vhodnější, jejich návrh není součástí záměru. Bude opraveno a doplněno vadné nebo chybějící šroubení. Bude provedena nová elektroinstalace a opětovná montáž na místo. K lustru bude dodána revizní zpráva elektroinstalace a restaurátorská zpráva včetně fotodokumentace.

Původní svítidla, 1890, 3ks: Svítidla budou demontována a převezena do restaurátorské dílny, kde budou všechny části svítidel zbaveny druhotné povrchové úpravy (nátěr práškovým bronzem s pojidlem) a bude posouzen jejich materiál a stav. Jestli se pod barvou najdou nějaké fragmenty původní povrchové úpravy, tak bude postupováno dle jejího druhu a zchovalosti a také stavu podkladního kovu. Opraví se případně nalezená mechanická poškození, bude opraveno a doplněno vadné nebo chybějící šroubení. Kovové části budou vyleštěny, odmaštěny, usušeny a zalakovány. Ramínka nesoucí světelné zdroje budou otočena směrem vzhůru, jako byla původně. Bude provedena nová elektroinstalace a opětovná montáž na místo. Ke svítidlům bude dodána revizní zpráva elektroinstalace a restaurátorská zpráva včetně fotodokumentace. Pokud budou na centrálním lustru měněna stínidla, měla by se na aplikace dát shodná.

Monumentální objekt byl vybudován v roce 1890 v novorenesančním stylu podle projektu architekta Vojtěcha Dvořáka a Karla Welzla. Realizaci provedl ivančický stavitel Josef Kočí. Rozlehlý prostor sálu opatřeného výraznou dekorativní výmalbou (geometrické členění, groteskové motivy) a bohatou štukovou výzdobou (dekorativní panely, konzoly, maskarony), je nahoře otevřen do boční a zadní galerie s balkonem; před vstupem do sálu se nachází předsálí s vestavěnou šatnou. Boční galerie je oddělena od sálu řadou sloupů s kanelovanými dřívky a kompozitními hlavicemi. Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot: Výrazné architektonické dílo pozdního historismu, v exteriéru základní rozvrh inspirovaný severskou renesancí eklekticky doplněn romantickými detaily, v interiéru dochován dodnes velmi působivý prostor velkého sálu. Besední dům v Ivančicích představuje výraznou, slavnostně působící architekturu, která v urbánní struktuře města plní funkci

monumentální veřejné budovy sloužící reprezentaci a kulturnímu životu městské komunity. Velký sál Besedního domu je nejreprezentativnějším prostorem celé budovy s ornamentální výmalbou doplněnou řezbou a zlacením. Nedílnou movitou součástí reprezentačního společenského a divadelního sálu je šestiramenný mosazný lustr a dvojice vysokých zrcadel ve zlacených dřevěných dekorativních rámech.

Zamýšlené práce **nejdou v rozporu** se zájmem ochrany kulturně historických hodnot za výše uvedených podmínek.

Restaurováním dojde ke zlepšení technického stavu díla a bude rovněž zlepšena prezentační kvalita prostoru v souladu s jejími nespornými architektonickými a obecně památkovými hodnotami. V případě výše uvedených restaurovaných předmětů jde o součást kulturní památky ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a proto je nutné postupovat ve smyslu platné legislativy. V této souvislosti upozorňujeme na zákonnou podmínku vyplývající z výše uvedeného zákona, § 14a, tedy povinnost provádění prací odbornými restaurátorskými kapacitami se specializací v souladu s charakterem dotčené součásti kulturní památky. Upřesňujeme tedy, že se jedná o dílo, které spadá do kategorie uměleckořemeslné díla ze dřeva (rámy zrcadel) a obecných kovů (svítidla, lustry).

Ad 1. Požadavek na svolávání kontrolních prohlídek má oporu v zákoně, zejména v § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění – upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní prohlídky lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

Ad 2. Požadavek na komisionální předávací řízení plyne z potřeby zjištění, zda byly práce ukončeny ve smyslu platného závazného stanoviska (rozhodnutí). Vzhledem ke skutečnosti, že přijímajícím je vesměs laická osoba, je žádoucí odborné posouzení, včetně doporučení k převzetí díla, či naopak upozornění na případné nedodělky a nedostatky. Toto posouzení může být též chápáno jako součást kompenzace vlastníkovi památky a zvýšení jeho právních jistot. Přítomnost orgánu státní památkové péče je žádoucí, aby v případě sporů mohl být zajištěn další postup ve prospěch zachování hodnot kulturní památky.

Ad 3. Pro stanovení konceptu restaurování zlacení je nutná znalost stavu dochování originální povrchové úpravy, která bude předmětem zkoumání v restaurátorské dílně po sejmutí druhotného nátěru. Na základě této znalosti bude domluven další postup restaurování.

Ad 4. Pro stanovení konceptu restaurování zlacení je nutná znalost stavu dochování originální povrchové úpravy, která bude předmětem zkoumání v restaurátorské dílně po sejmutí druhotného nátěru. Na základě této znalosti bude domluven další postup restaurování.

Doporučení: Doporučujeme, aby závěrečná restaurátorská zpráva byla zcela průkazná a měla náležitou vypovídací hodnotu. Restaurátorská zpráva je totiž svou povahou historickým pramenem k památce (dílu) před restaurátorským zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií. Zákonné náležitosti restaurátorské zprávy jsou kodifikovány v § 10, odst. (4) vyhlášky č. 66/1988 Sb. Vhodným vodítkem pro její zpracování může být i Metodický list NPÚ 4/2006. Doporučujeme vlastníkově smluvně zavázat předání restaurátorské zprávy v rámci předávacího řízení.

MUIVX00Q3JRX

Jelikož je restaurátorská zpráva nedílnou součástí prováděných prací, vlastní, jenž obdrží jedno paré, získá předáním v rámci předávacího řízení jistotu, že zpráva je řádně vyhotovena a splňuje podmínky vyhlášky č. 66/88 Sb, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

V rámci předávacího řízení lze také přímo poskytnout jedno paré za účelem archivace odborné organizaci památkové péče, čímž bude splněna zákonná podmínka dle odst. 9, § 14 výše uvedeného zákona.

Upozornění: Upozorňujeme na zákonnou povinnost provádění řádné dokumentace v průběhu prací. Dokumentační povinnost plyne z platných zákonných norem, zejména z § 10 vyhlášky 66/1988 Sb., žádoucí je zcela průkazná dokumentace.

Zamýšlené práce po splnění podmínek nebudou mít negativní dopad na chráněné hodnoty objektu.

Poučení:

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Je podkladem pro správní řízení vedené stavebním úřadem. Námitky je možné uplatnit prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu v této věci.

Ing. Josef Coufal
vedoucí odboru regionálního rozvoje

„otisk úředního razítka“

MĚSTSKÝ ÚŘAD IVANČICE
odbor regionálního rozvoje

Doručí se (DS):

Město Ivančice, Palackého náměstí 196/6, 664 91 Ivančice

Na vědomí:

Národní památkový ústav ÚOP v Brně, Nám. Svobody 8, 601 54 Brno

MěÚ Ivančice, ORR, stavební úřad, Palackého náměstí 196/6, 664 91 Ivančice

